

„Народ“ излази свакога дана по подне.

Штампарница се налази у Франковој улици бр. 20.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Франковој бр. 20.

Главна уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ

У ИТАЛИЈИ

Рим, 20 окт.

»Агенција Стефани« јавља, да је аустро-немачка офанзива дефинитивно заустављена на свима секторима.

Рим, 20 октобра

Јављају са фронта, да су немачки губици на нашем фронту врло велики. План за офанзиву израдио је генерал Хецендорф, који је уверавао да ће успети, ако немачким трупама буде командовао генерал Билон.

Париз, 20 окт.

Јавно мишљење у Италији схвата, да аустро-немачка офанзива има политички карактер. Немачка се нада да ће тако ослабити поуздање италијанског народа. Политичке странке у Италији уједињују се за одбрану. Овде се верује да се ми налазимо уочи великих војних догађаја на италијанском фронту.

Атина, 20 окт.

Италијанско посланство саопштава: Италијански народ показује потпуну мирноћу и има пуно поверење у своју војску.

Неуспела офанзива

На Италију је извршена комбинована војничко-политичка офанзива. После саветовања у аустројском главном штабу и после подужег нагомилавања јаких аустро-немачких снага на италијанском фронту, офанзива је почела у средпарламентарне кризе у Италији, на којој се хтео да изврши што бржи и што ефикаснији утисак.

На фронту је офанзива првих дана доста успела. Аустро-Немци су, колосалним притиском од два и по милиона људи, одбацили Италијане са њихове прве линије и прешли преко италијанске границе. Разумљива је бојазан постојала, да ли ће Италијани успети да се организовано повуку на другу линију за одбрану, јер је офанзивни ударац био јак и резолутан. Међутим, они су то успели захваљујући храбрости и пожртвовању поглавито своје коњице, која је у свету на најбољој цени. Италијанске трупе поселе су нову линију и заустављају непријатеља.

Ове операције имале су малу реперкусију и на политичку ситуацију у најужем смислу. У парламенту је влада г. Бозелијева од преко триста гласова већине, после три дана, морала дати оставку пошто је 314 посланика гласало против ње. Али се убрзо показало да овај обрт, збиља необичан у

парламентарној историји, не значи никакву ослабљеност нити неред, већ оправдану бојазан за судбину земље и жељу за концентрацијом свих државних снага у борби против непријатеља. Сад сества ра кабинет по спреми пробраних људи а по парламентарној снази сигуран, да ће бити трајан и снажан.

Тако је пропао главни циљ аустро-немачке офанзиве на италијанском фронту, да политички импресионирају Италију. У место тога офанзива ће ојачати управни апарат, а код народа, место узрујаности, дошло је високо патриотско одушевљење. А решење италијанске кризе знатно ће помоћи и тај факат, што је, по једној депеши Агенције Стефани, офанзива на фронту потпуно заустављена на свима секторима.

За тренутне добити Аустро-Немци су имали и велике штете. Као по уздано се јавља да су њихови губици били, у овим операцијама, врло тешки. А ни Немачка ни Аустрија се данас не налазе у времену, кад »по сваку цену« могу тражити недовољне успехе.

Напротив, сва борба њихове опозиције ослања се на то, што немачка највиша команда губи претерано много људи за ефемерне успехе.

И најзад још две штете за Немачку, које ни-

су за потцењивање: Једна је у томе што је показала да је прошло време њених великих подвига и победоносних похода, а друга у томе, што се савезничка солидарност овом приликом тако сјајно манифестовала. Најбрже што је могуће Савезници су обећали своју помоћ Италији, а смера се и везивање западног фронта са италијанским.

ГЕНЕРАЛ ГАЛВИЦ

Женева, 20 окт.

Генерал Галвиц, командант пете немачке армије, која држи фронт Вердена и Везра, смењен је са тога положаја после посете генерала фон Лудендорфа на фронту. На његово место дошао је генерал фон Кине, који је заповедао једним одсеком на истоку Мезе.

Пре него што је сменио немачког престолонаследника, који је дотле командовао верденским сектором, генерал Галвиц је командовао армијом која је оперисала у Србији.

ЗВЕЗДИЦЕ

У немачкој војсци развила се агитација за бигамију.

»Фраје Цајтунг« јавља да штаб осмога пука, а вероватно и други растурају међу војнике брошуру »Нужна женидба«, која проповеда бигамију као једино средство да се брзо подигне јака војска и да се надокнаде силни губици у људству. Карл Херман Торгес упутио је нарочити проглас немачким женама.

Пројекат се оснива на потреби да се на множи немачко становништво, које је јако страдало у овом рату. Девојке, које су прешле извесно доба старости, у интересу отаџбине, добијају право да се удају за ожењена човека кога воле. Ту женидбу мора да одобри законита жена.

Ко би веровао да ће савез између Немачке и Турске тако брзо уродити добрим плодом, и подићи култ харема међу Немцима.

Гаргантуа

ПОСЛЕДЊИ АПЕЛИ

Царик, 20. окт.

Оскудица у људима тако се јако осећа на немачком фронту да је министар војни, генерал фон Штајн, упутио хитан апел на све ђаке универзитета и других виших школа у Немачкој, позивајући их да ступе у војне фабрике, како би се радници могли послати у ратове.

»Ви сте потребни отаџбини, рекао је министар. Потреба ратног материјала непрестано расте, а и на фронту све су више потребни људи.

Да би се заменили они, који раде у фабрикама, неопходно је потребно да жене свих професија, које нису још употребљене за војне радове, ступе у фабрике.

Генерал фон Штајн даље обећава ђацима, који су већ извежбани спортовима, да ће се употребити на теже радове и да ће искуство, које ће стећи, проширити њихове погледе и уз плату их ојачати за њихов будући живот.

ЗА НЕМАЧКИ МИР

Берн, 20 окт.

Дописник »Берлинер Тагеблата« у Бечу јавља, да се немачки пангерманистички кругови напрежу да своју акцију сложе са акцијом аустројских пангерманиста. У ствари, ради се на томе да се идеја о немачком миру популаризише у Аустроугарској.

Кнез Салин Хорстмар и професор Шефер дошли су у Беч, а и многи други професори универзитета, да организују пропаганду, којој ће бити јако наклоњено аустројско клерикално племство.

Пангерманисти су се такође занимали и питањем, како да дођу до једног листа. Мислило се да се купи лист »Цајт«. Али данас се зна да ће њихов орган бити »Дајчес Фолксблат«.

ПАЛИМ ЈУНАЦИМА

Једно корисно предузеће, које нарочито са радом поздрављамо, јесте оно г. Јована М. Сретеновића, пешад. мајора. Као шеф редакције »Свете Жртве«, г. Сретеновић се спрема да изда једно опсежно дело под тим именом, у коме би изнео све жртве које је српски народ поднео у овом рату: фотографије и биографије свију погинулих официра, подофицира и редова, као и описе битака у којима су пали и слике њихових гробова.

Као побуду за тај посао г. Сретеновић наводи ово:

»За време садашње епохе, која ће бити у нашој историји највећа у страдањима; највећа и најсјајнија у величини нашега народа; најсветлија у историји свију народа — пало је толико жртава, да можемо са тешким срцем, али с поносом казати: нема поља, нема брда, нема реке на Балканском Полуострву, где није

ИЗЈАВА Г. КОРОШЕЦА

Базел, 20 окт.

Посланик Корошец, председник југословенске странке у мађарском парламенту изјавио је мађарским новинарима, да његова странка и даље остаје на томе да тражи образовање једне аутономне југословенске државе, која би обухватала и Хрватску и Далмацију. Југословенска странка води отворено опозицију Векерловом кабинету.

БЕЧКЕ ВЕСТИ

Цирих, 20. окт.

Сви бечки листови доносе указ министра војног којим се позивају под заставу 15 октобра сви способни младићи из класа 1917, 1918 и 1919 који до сада нису позивани.

Аустројски министар војни потврдио је да се Чеси и Словенци боре на страни Руса. У Русији је створена једна јака снага од оних Чеха и Словенаца, који су тражили да служе у руској војсци.

РЕКВИЗИЦИЈА ЉУДИ

Хавр, 20 окт.

У једном приватном писму пишу из Гана, да је стара фламанска престоница препуна немачких војника, нарочито коњице.

Одвођења су престала, али власти реквизирају грађане, приморавајући их да подижу станове за војску.

Многи грађани морају да раде за војску под надзором Немаца, и добијају као надницу два франка.

проливена племенита српска крв. Од Јадрана до Црнога Мора; од Јонскога до Белога Мора; у Србији, Босни, Херцеговини, Срему, Црној Гори, Македонији, Тракији, Бугарској и Румунији — свугде ви-ре хумке и бели крстови наших светих жртава, које славно падоше за слободу наше браће, за слободу своје Отаџбине, и за част и понос свога народа.

И сада се пуши наша племенита српска крв, и сада ни-чу хумке и бели крстови миле нам браће — на прагу наше жељене Отаџбине.

Те жртве, ти гробови не смеју бити заборављени, они — њихови духови — њихове успомене, морају бити и даље с нама, они морају да живе с нама у даљим нашим поколењима. То су камени темељци, на којима има да почива наша обновљена и уједињена Отаџбина.

Успомена на те пале жртве

имају да васпитавају нашу поколења: како се воли своја Отаџбина, како се љуби свој Народ, како се уздиже и цени част и понос своје Нације.»

То је задатак који првенствено имају да врше »Свете Жртве«. Зато уредник позива део народ да сарађује на томе светлом делу.

Ко год је у могућности треба њему да пошаље потребне фотографије и биографије погинулих у рату, као и кратак опис борбе у којој је жртва пала.

Цело дело, по мишљењу г. Срегеновића, изнело би шест књига, под називима: »Усташе и ускоци«, »Осветници Косова и Марице«, »Осветници Сливнице«, »Браниоци Отаџбине«, »Ослободиоци отаџбине« и »Узвишени пријатељи.«

У овој последњој књизи биле би фотографије и биографије свих странаца, који су се добровољно у редовима наше војске борили и изгинули, и кратак опис борбе у којој је жртва пала.

Поред овога на челу сваке књиге биле би фотографије и биографије свих најзначајнијих људи наше отаџбине, који су имали виднога и пресуднога утицаја — политичког и војничког — на тај део рата, чије жртве износи та књига.

ЕВРОПСКИ РАЗБОЈНИЦИ

Амстердам, 20. окт.

Како »Ханделсблад« јавља, суд у Боа ле Дик ослободио је Шредера, главног уредника »Телеграфа«, који је био окривљен да је довео у опасност неутралност Холандије тиме што је назвао Централне Силе »европским разбојницима«.

ПЕНЛЕВЕ ПЕТЕНУ

Париз, 20. окт.

Пошто је парламенат изгласао поверење г. Пенлевеу, он је послао ову депешу генералу Петену:

»Срећан сам што могу у име владе најсрдачније честитати на сјајној победи вама и вашим дивним трупима, којима парламенат захваљује у име народа. Ваш метод и припрема коју су извршили шефови, као и непобедима снага и полет наших војника ослободили су један нови део националне територије, задајући непријатељу озбиљан пораз. Народ вам на томе захваљује.«

ВОЈСКА И СИНДИКАТИ

Берн, 20. окт.

Председник опште комисије немачких синдиката, Легин, посетио је главни штаб да протестује против наређења неких команданата дивизијских области, које су упорне против синдикалних организација.

Ове наредбе су већ биле предмет жалбе, упућене канцелару, и једне интерпелације у Рајхстагу.

О својој посети Легин је поднео нарочити извештај.

У главноме штабу примио је Легина лично генерал Лудендорф. Он је порицао да су ове наредбе издате на тражење главног штаба. На против, главни штаб цени рад синдикалних организација и жели да се тај рад настави.

»Али, додао је Лудендорф, ми се надамо да ће радници разумети озбиљност данашње ситуације, потребу народне одбране и да ће чинити своју дужност снабдевајући војску нужним потребама.«

После Легиновог извештаја, општа комисија немачких синдиката скреће пажњу радницима на опасност од сваког непромишљеног прекидања рада.

СВАКИ ЗА СЕ

Царих, 20. окт.

»Цајт« потврђује вест, да је краковска општина, да би побољшала стање у исхрани својих грађана, одлучила да се протерају сви странци из вароши.

НЕМАЧКА ПОЛИТИКА

Париз, 18. окт.

Познати немачки публицист Максимилијан Харден држао је у Минхену јавно предавање о политичкој ситуацији у Немачкој, које је трајало преко пуна три сата. Минхенски листови доносе само кратке напомене о том предавању, којим је говорник постигао велики успех.

У томе предавању Харден је рекао за садашњег немачког канцелара др. Михаелиса, да је он символ недовољних способности, као што је Хелферих оличење надмености. Између те двојице труди се државни секретар фон Килман да нађе терен за споразум са незадовољним и огорченим политичким партијама. Говорећи о унутрашњем стању у Немачкој, Харден је изјавио: »Кад четири петине човечанства данас са највећим неповерењем гледају у наше политичке институције, онда треба и ми једном отворено да признамо, да оне мора да имају крупних мана и недостатака, као и преживелих и застарелих форма.«

ЈЕДАН ДЕМАНТИ

Берн, 20. окт.

Неки листови су јавили да се воде преговори између Швајцарске и Аустрије о једном финансијском споразуму.

»Бунд« јавља из поузданог извора, да је ова вест потпуно лажна. Разговори економске природе вођени су са Аустроугарском, али о једном финансијском споразуму није било говора.

У ИЗГНАНСТВУ

Женева, 20. окт.

Грчки принчеви Андреја и Христифор, браћа бившег краља Константина, који су били у Женеви да дочекају принцесу Алису фон Батенберг, отпутовали су у Царих. Принцеза Алиса жена принца Андреје,

бавила се до сада у Лондону.

Принчеви Андреја и Христифор, за време свог бављења у Женеви, стајали су у вези са шест Грка, који су убеђени германофили. Константин и бивши престолонаследник такође су се виђали у томе друштву.

»Швајцарска« се пита, шта значе ове честе тајанствене интернационалне шетње.

НОВОСТИ

КУРС О СРБИЈИ.

На универзитету у Греноблу држао је г. Светислав Петровић, професор, пет конференција о Србији. У првој конференцији г. Петровић је, пред масом света, говорио о нашим односима са Француском у прошлости, садашњости и у будућности; у другој о нашој народној поезији; у трећој о српској књижевности и уметности, а последње две конференције биле су о српском војнику, о његовој души и његовим моралним особинама и о нашој последњој националној трагедији.

Све ове конференције биле су најбоље примљене.

ЗАБРАНА ИЗВОЗА

Министарски савет забранио је извоз са српске територије све врсте живе стоке и живине и свих предмета, потребних за исхрану људства и стоке. За домаће и фабричке прерађевине, као и за рудокопе, пољопривредне и сточне сировине, извоз је ограничен.

ЗАДУШНИЦЕ

Свештеници Команде Места одржаће сутра 21. овог мес. Митровске Задушнице и заупокојену службу у капели српског и руског војничког гробља у Зејтинлику, а парастос на гробљу за вечни покој свих тамо сахрањених и српских и руских хероја.

Служба ће почети у 8, а парастос у 9 и по часова пре подне.

РУШЕЊЕ БОЛНИЦЕ

Приликом последњег бомбардовања вароши Битоља непријатељ није поштедео ни зграду у којој је смештена енглеско-српска грађанска болница.

Од четири гранате, које су биле управљене на болницу, једна је експлодирала испред саме болничке зграде, а друге три су погодиле саму зграду.

Срећним случајем, сем једне рањене старице, других људских жртава није било.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Французи су извршили више успешних испада у немачке ровове у правцу Бетенкура и Сен Кантена. У Шампањи и у Веврч, у Аргони и у шуми Боланти Французи су добили заробљеника и нанели губитака Немцима.

Немачки авиони бомбардовали су 16. октобра Кале а 18. Денкерк. Није било жртава; штета је незначителна.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

У току ноћи непријатељска артиљерија била је активна источно и севевоисточно од Ипра. Нашом ватром онемогућена је непријатељска концентрација у о-

колини Пасшандела.

Број Немаца, које смо заробили од половине септембра до половине октобра ове године, износи 9125, од којих су 242 официри. За то време заплењено је 15 топова, 431 митраљез и 42 рововска мерзера.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Пошто су, брзим, одлучним маневром изиграле противников план, и пошто су храбрим држањем заштитница успориле његово напредовање, наше трупе зауставиле су се на Таглименто. Одликовали су се трећа армија и прва и друга коњичка дивизија а нарочито пукови из Наваре и Ђенове.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

ПАЗИЗ. — »Еко де Пари« предвиђа, да ће Немци ускоро евакуисати места Шевињи, Контркон и Елу.

ПАЗИЗ. — Француска Академија примиће за члана г. Ханрија Бергзона у првој половини јануара 1918. Г. Рене Думик одговараће на приступни говор Бергзона.

ПАЗИЗ. — »Пти Пари zien« јавља да је Гинмеа осветио подпоручник Фонек убивши немачког авијати чара Висемана.

РИМ. — Дефинитивно је примљен пројекат о конструкцији римског пристаништа. Трошкови ће изнети, по предрачуну, око 40 милиона франака.

ПАЗИЗ. — Французи и даље напредују иза Ене, не наилазећи на немачки отпор.

МАДРИД. — Бивши министри састали су се под председништвом Аксемаса и одлучили једногласно, да не укажу никакву помоћ једном концентрационом кабинету Санча Токе.

ЊУЈОРК. — Америчке власти ухапсиле су банкарског чиновника Георга фон Либека, сина генерала фон Либека који је командовао првом немачком армијом при опсади Лијежа.

ЛОНДОН. — По повратку са фронта пуковник Репин тон врло одушевљено говори о услугама које авијатика чини војсци. Он тражи да се знатно појача конструкција аероплана, јер је уверен, да ће они играти још важнију улогу у последњој фази светске борбе.

БАЗЕЛ. — Док се Вилем II бавио у Цариграду Султан му је приредио банкет у палати Долме Бахче и сам му је обесио о врат звезду са дијамантима, орден Нишан Ифтихар. Кајзер је одликовао Султана звездом Хоенцолерна са дијамантима.

ЛОНДОН. (Званично) — Адмиралитет јавља да је у Северном Мору и у Атланском Океану

потопљено 50 од сто непријатељских сумарена. За последња три месеца непријатељ је изгубио више сумарена него у целој 1916 години.

ЈАШ. — Румунске власти имају сигурне извештаје, да су Немци емитовали близу 250 мил. франака румунских новчаница. Њих је сматовала Букурешка Банка, којом управљају Немци.

Ове новчанице гарантоване су само немачком реч, а румунска влада их није признала и забранила је својим поданицима, да их примају.

АТИНА. — Из Петрограда јављају: »Вечерње Времја« пише да су се Немци повукли тридесет врста у области Риге, северно од Фридрихштата. Изгледа да Немци намеравају да се зауставе на десној обали Двине. Сматра се да је стање руске војске на северном фронту врло добро.

ПАЗИЗ. Румунски коминике јавља да су њихове патроле ноћним извиђањем добиле заробљеника.

ЛОНДОН. — Немачки авијатичари, у 7 група а укупно 30 апарата, пошди су били на Лондон. Од њих су само тројица успела да дођу до Лондона.

МАЛИ ОГЛАСИ

Нова американска
ЗУБНА КЛИНИКА
Др. Параскевопулоса

Препоручује своју нову американску зубну клинику. Једна атеље где се могу начинити американске десни са зубима без непаца. Клиника се налази у Егнатијевој ул. бр. 357. За гл. српске официре и војнике нарочити попуст. 11

Српско Трговачко Друштво
Улица Александра Великог број 1, обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Препоручује нашем свету, да се користи услугама ове новчане установе за све своје послове. Врши на својој благодатној размену свих новчаних монета по повољним дневним курсевима. 2-10